

การประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย 2 จังหวัดเลย

Evaluation School Lunch Program of Kogkhamin Develop Quality Education group School , Loei
Educational Service Area office 2 Loei Provice

นิรมล ละโรงสูงเนิน¹
ดร.จักรกฤษณ์ โปดาดพล²

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย 2 จังหวัดเลยในด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติตามการประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย 2 จังหวัดเลย จำแนกตามขนาดโรงเรียน ระดับการศึกษาของผู้บริหาร ประสบการณ์ในตำแหน่งของผู้บริหาร ที่แตกต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย 2 จังหวัดเลย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ผู้บริหาร และครูจำนวน 81 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแก่แบบสอบถามแบบเลือกตอบ และแบบปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ค่าร้อยละ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า (t-test) และทดสอบค่าแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) ผลวิจัยพบว่า

1.) การประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย 2 จังหวัดเลย แบบซิปปโมเดล (CIIP Model) 4 ด้าน ดังนี้ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีการปฏิบัติและความเหมาะสมในระดับมากทุกด้าน ส่วนด้านปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับปัญหา พบว่า บุคลากรไม่เพียงพอ งบประมาณไม่เพียงพอ สถานที่คับแคบ ไม่สะอาด ภาชนะไม่สะอาด ชำรุด และไม่เพียงพอ มีการประชาสัมพันธ์โครงการน้อย

2) ปฏิบัติตามการประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย 2 จังหวัดเลย จำแนกตามขนาดโรงเรียน ระดับการศึกษาของ

¹ ศาสตราจารย์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีล้านช้าง

² อาจารย์ประจำสาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้บริหาร ประสบการณ์ในตำแหน่งของผู้บริหาร ที่แตกต่างกันมีผลการปฏิบัติตามโครงการอาหารกลางวันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขโครงการอาหารกลางวัน คือ บุคลากรควรได้รับการอบรมเพิ่มเติมความรู้ และของงบประมาณจัดสร้างอาคารโรงอาหาร รวมทั้งประชาสัมพันธ์โครงการโดยเชิญชวนผู้ปกครอง ชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นกรรมการ หรือสนับสนุนปัจจัยด้านอื่นๆ จะส่งผลให้โครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขามมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลย เขต 2 มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ABSTRACT

This study was to Evaluation School Lunch Program of Kogkhamin Develop Quality Education group School , Loei Educational Service Area office 2 Loei Provice ,Follow to CIPP Model Obtian context, input , input, processes and products, with the intention of deriving certain practical guidelines for improving its future operation Key information for such evaluation comprised 81 teachers. The tool used to collect the data was a questionnaire. The statistics used in this research were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and One-Way ANOVA. If there was diff the reserence, it was analyzed in pair using scheffe's method.The results of the research were as follows:

1) The CIPP Model- besd evaluation found all four model component were appropriately in place and generated satisfactory outcomes. Minor problems, however, were reported, insuffiCient number of personnel with impolite manners; insufficient budget; and little publicity.

2) To compaer Evaluation School Lunch Program of Kogkhamin Develop Quality Education group School , Loei Educational Service Area office2 Loei Provice with different size of schools, level education of director working experiences of director had different at a statistically level of 0.05

3) At the some time, improvement guideline were also indentified, School lunch Programe personnel should be given additional training; their personallty and manners improved; issues of cleanness and services be given more and serious attention; budget be sought to construct a separate bullding for preparing and providing lunch services; public relations campaigns be launched to invite parents and the community at larg to participate as school lunch programme committee numbers contribute various kinds of necessary support wich will heip make the programme more effective.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การมีสุขภาพดีย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆอย่าง เช่นการดื่มน้ำสะอาด การได้รับอากาศบริสุทธิ์ การอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี มีสารอาหารครบถ้วน มีปริมาณที่พอเหมาะ อาหารเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดสำหรับชีวิตของคนเรา การบริโภคอาหารที่ถูกหลักโภชนาการจะช่วยให้ร่างกายเติบโตแข็งแรง โครงร่างได้สัดส่วน มีความต้านทานโรคสูงและมีพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา การขาด

สารอาหารจะมีผลกระทบต่อทุกส่วนของร่างกาย เช่นทำให้ร่างกายอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย น้ำหนักลดลง ไม่เจริญเติบโตเท่าที่ควร ขาดภูมิคุ้มกันโรคซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ร่างกายไม่สามารถทำงานตามปกติได้ ทำให้มีชีวิตรอยู่อย่างทุกข์ทรมาน เป็นผลเสียต่อตนเอง ครอบครัว อันเป็นผลกระทบ ต่อ เศรษฐกิจและสังคม³ วัยเด็กเป็นวัยที่ร่างกายกำลังเจริญเติบโตร่างกายต้องการอาหารไปเสริมสร้างการทำงานของอวัยวะต่างๆ โดยเฉพาะการเจริญเติบโตของสมอง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้เล็งเห็น (2530, หน้า 9) ได้เล็งเห็นปัญหา และผลเสีย ที่เกิดจากการขาดแคลนอาหารในวัยเรียน จึงได้รณรงค์ให้มีการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2527 โดยมีเป้าหมายให้โรงเรียนประถมศึกษาทุกโรงเรียนจัดโครงการอาหาร กลางวันอย่างครบถ้วน ก่อนวันที่ 5 ธันวาคม 2530 ภายได้คำขวัญ “ฉลอง 60 พรรษามหาราชา เด็ก ประถมศึกษาไม่หิวโหย” และในปีงบประมาณ 2530 ได้จัดงบประมาณเพื่อดำเนินการโครงการอาหาร กลางวัน โดยจัดให้โรงเรียนที่ยังไม่ได้ดำเนินงาน ครบทุกโรงเรียนและในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มุ่งเน้นเป้าหมายด้านคุณภาพ ในการจัดอาหารกลางวัน เป็นสำคัญกล่าวคือ มุ่งเน้นให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันทุกวัน และได้รับคุณค่า อาหาร ครบทุกหมู่ ลดปริมาณการขาดสารอาหารในนักเรียนร้อยละ 100 และจัดกิจกรรมโครงการในรูป กระบวนการเรียนการสอน ในปี 2542

ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลยเขต 2 ในเขตบริการแต่ละโรงเรียนส่วนใหญ่ ผู้ปกครองของนักเรียนมีฐานะยากจน ทุกโรงเรียนในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้นได้จัดทำ โครงการอาหารกลางวันมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2527 เพื่อสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและ นโยบายของโรงเรียน ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการ สะอาด ปลอดภัย และรับประทานอิมทุกมื้อ นอกจากนี้ยังได้มุ่งปลูกฝังให้นักเรียนมีสุขนิสัยที่ดีในการ รับประทานอาหาร และเพื่อสนองนโยบายกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น ให้ทุกโรงเรียนในกลุ่มเป็น โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ โดยนักเรียนมีส่วนร่วมดังนี้ มีการแบ่งกลุ่มรับผิดชอบตามวัน คือ วันจันทร์ถึงวัน ศุกร์เวียนให้ครบระดับชั้นตามความเหมาะสมแต่ละโรงเรียน ทำความสะอาดพื้น จัดเตรียมโต๊ะ เก้าอี้ และ แบ่งกลุ่มรับประทานอาหาร โดยให้นั่งรับประทานอาหารพร้อมกันหลังรับประทานอาหารเสร็จนักเรียนทุกคนในกลุ่มช่วยกันเก็บรวมภาชนะนำไปทำความสะอาดพร้อมจัดโต๊ะเก้าอี้ให้เรียบร้อย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้ศึกษาเป็นข้าราชการครู ในตำแหน่งครู โรงเรียนบ้านโคกสว่างป่าไม้งาม มี หน้าช่วยรับผิดชอบในโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน จึงได้มีแนวคิดที่จะประเมินโครงการอาหาร กลางวันในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น ปีการศึกษา 2555 นี้ อย่างเป็นระบบ เพื่อค้นหาสาเหตุ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการ พัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไขและวางแผนการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในปีต่อไป อันจะ

³ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, คู่มือการบริหารโครงการอาหารกลางวัน,(กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2530) หน้า

ส่งผลต่อการพัฒนาสุขภาพอนามัยของนักเรียนในกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น ซึ่งจะเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติต่อไป

สมมุติฐานการวิจัย

1. โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีผลการประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย ทั้งโดยรวมและรายด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตแตกต่างกัน

2. ระดับการศึกษาของผู้บริหารที่ต่างกันมีผลการประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย ทั้งโดยรวมและรายด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตแตกต่างกัน

3. ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารที่ต่างกันมีผลการประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย ทั้งโดยรวมและรายด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตแตกต่างกัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย

2. เพื่อเปรียบเทียบการประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ระดับการศึกษาของผู้บริหาร ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งผู้บริหารที่ต่างกัน

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น โดยใช้การประเมินแบบ CIPP Model ของ Stufflebeam โดยจะประเมินครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ ประเมินสภาพแวดล้อม (Context) ประเมินปัจจัย (Input) การประเมินกระบวนการดำเนินงาน (Process) การประเมินผลผลิต (Product) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ผู้บริหาร และครูจำนวน 81 คน ศึกษาในโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย

วิธีดำเนินการวิจัย /ระเบียบวิธีวิจัย/ประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณที่มุ่งศึกษาความสอดคล้องกับองค์ความรู้ทั้งด้าน ทฤษฎีและผลการวิจัยเชิงประจักษ์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาผู้บริหาร และ ครูจำนวน 81 คนศึกษาในโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย 2 จังหวัดเลย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถาม(questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีด้วยกัน 3 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นการประเมินโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า(rating scale) 5 ระดับ โดยสร้างเครื่องมืออาศัยจากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 ทั้งส่วนที่เป็นหลักการ แนวคิด ทฤษฎีมีการหาคุณภาพของเครื่องมือตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา(validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 3 คนและ ตรวจสอบความเที่ยง(reliability) ด้วยการทดสอบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่เป้าหมายจำนวน 30 กลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for Windows เพื่อหาค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อตอบคำถามจากวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 1) วิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ข้อ2)วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างขนาดของโรงเรียน ระดับการศึกษาของผู้บริหาร ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งผู้บริหาร และ เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทำการทดสอบโดยวิธีการของเชฟเฟ้(Scheffe) และข้อ 3)การวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยดังนี้

1. พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามการประเมินโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น จังหวัดเลย เห็นว่าการประเมินโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น จังหวัดเลย โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านผลผลิต รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้าน และด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านกระบวนการ ดังตารางที่ 1

ข้อ	ประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านสภาพแวดล้อม	4.56	0.32	มากที่สุด
2	ด้านปัจจัยนำเข้า	3.66	0.31	มาก
3	ด้านกระบวนการ	4.06	0.14	มาก
4	ด้านผลผลิต	4.78	0.10	มากที่สุด
รวม		4.26	0.22	มาก

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินโครงการอาหารกลางวัน

2. ผลการประเมินโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษา โคกขมิ้น ตำบลงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย โดยรวม จำแนกตามขนาดโรงเรียนมีผลการประเมิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2 แสดงผล t-test แบ่งตามขนาดโรงเรียน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.80	2	0.40	78.81	.00**
ภายในกลุ่ม	0.40	78	0.01		
รวม	1.20	80	-		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 3 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ของการประเมินโครงการอาหารกลางวัน

ขนาดโรงเรียน	ขนาดเล็ก (\bar{X} =4.23)	ขนาดกลาง (\bar{X} =4.21)	ขนาดใหญ่ (\bar{X} =4.46)
ขนาดเล็ก (\bar{X} =4.23)	-	0.01	0.24**
ขนาดกลาง (\bar{X} =4.21)			0.25**
ขนาดใหญ่ (\bar{X} =4.46)		-	-

จากตารางที่ 3 พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีผลการประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย โดยรวม แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางไม่แตกต่าง

3. ผลการประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้บริหารมีผลการประเมิน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียน

ระดับการศึกษาของผู้บริหาร	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ปริญญาตรี	28	4.23	0.90	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	53	4.29	0.13	มาก
รวม	81	4.27	0.12	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับการศึกษาของผู้บริหาร มีผลการประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย โดยรวม อยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่งของผู้บริหารมีผลการประเมิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่งของผู้บริหาร

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.66	2	0.08	6.23	.003*
ภายในกลุ่ม	1.04	78	0.01		
รวม	1.20	80	-		

ตารางที่ 6 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ของการประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่งของผู้บริหาร ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

ขนาดโรงเรียน	5 ปีลงมา ($\bar{X} = 4.23$)	6-10 ปี ($\bar{X} = 4.19$)	11 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.30$)
5 ปีลงมา ($\bar{X} = 4.23$)	-	0.03	0.07
6-10 ปี ($\bar{X} = 4.19$)		-	0.11*
11 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.30$)			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 พบว่า ประสิทธิภาพในตำแหน่งของผู้บริหาร มีผลการประเมินโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษา โลกขมื่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย โดยรวมที่มีประสิทธิภาพในตำแหน่ง 6-10 ปี แตกต่างจากกลุ่มที่มีประสิทธิภาพในตำแหน่ง 11 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้น ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

อภิปรายผล

1. ด้านสภาพแวดล้อม พบว่าภาพรวมโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษา โลกขมื่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย มีผลการปฏิบัติอยู่ที่ระดับมากที่สุดแสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษา โลกขมื่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย ประสบผลสำเร็จ ในการประเมินด้านนี้มีประเด็นที่น่าสนใจคือ มี วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการอาหารกลางวันชัดเจน เพื่อช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่ขาดแคลนอาหารกลางวัน ขาดสารอาหาร หรือเด็กที่มีฐานะยากจน ได้รับอาหารเหมาะสมทั่วถึงครบทุกคน สอดคล้องกับ **พาลี จินดา** พบว่าด้านสภาพแวดล้อม โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างชัดเจนมากที่สุด นอกจากนี้ยังตรงกับ **ประยุทธ ศรีทิพย์** ว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ได้กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับระดับจังหวัด และตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน ซึ่ง **ประยุทธ ศรีทิพย์** กล่าวสนับสนุนว่า กระบวนการทำงานของทุกกระบวนการ นักเรียนมีส่วนร่วม และที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติมากที่สุดคือ กระบวนการจัดการ การเตรียมอาหาร การเก็บ และการล้าง และสอดคล้องกับ **สืบพงษ์ แสทยาเกียรติคุณ** ว่าการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน เป็นการดำเนินโครงการในรูปของคณะกรรมการ โดยมีครูเวรเป็นคณะกรรมการร่วมกับนักเรียนและชุมชน อย่างไรก็ตามเรื่องของการมีส่วนร่วม จึงเป็นข้อคิดเพื่อหาแนวทางแก้ไขต่อไป

2. จากสมมติฐานการศึกษาว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีผลการปฏิบัติตามการประเมินโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย ที่มีขนาดต่างกันมีผลการประเมินโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย โดยรวม แตกต่าง และรายด้าน ดังนี้ ด้านสภาพแวดล้อมไม่แตกต่าง ส่วนด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตแตกต่างกัน ผลการวิจัยโดยรวมแล้ว เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า โรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย ที่มีขนาดแตกต่างกัน มีผลการปฏิบัติในการดำเนินโครงการอาหารกลางวันต่างกัน เพราะปัจจัยในการดำเนินงาน และโครงสร้างของขนาดสถานศึกษาต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **อุทัย บุญประเสริฐ** กล่าวว่าในด้านการสร้างรูปแบบขององค์กรงานวิจัยนี้ได้เสนอรูปแบบการจัดโครงสร้างที่แตกต่างกันหลายรูปแบบ เพื่อให้พิจารณาเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมโดยคำนึงถึงขนาดของสถานศึกษา สำหรับทั้งระบบบริหารจัดการที่เป็นสถานศึกษาแบบเดี่ยวๆ สมบูรณ์ในตนเองและสถานศึกษาแบบเครือข่าย โดยสำคัญที่ขนาดของสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **จิราภรณ์ จันทร์สุวัฒน์** กล่าวว่าในขนาด (Size) ขององค์กรมีสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยด้านขององค์กร

3. จากสมมติฐานการศึกษาว่า ระดับการศึกษาของผู้บริหารต่างกันมีผลการปฏิบัติตามการประเมินโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของผู้บริหารต่างกันมีผลการประเมินโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย โดยรวมแตกต่างกัน และรายด้านดังนี้ ด้านสภาพแวดล้อมไม่แตกต่าง ส่วนด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต แตกต่างกัน ผลการวิจัยโดยรวมแล้ว เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า โรงเรียนกลุ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จังหวัดเลย ระดับการศึกษาของผู้บริหารแตกต่างกัน มีผลการปฏิบัติในการดำเนินโครงการอาหารกลางวันต่างกันเพราะ สอดคล้องกับสอดคล้องกับ **กฤษณา จ้อยช้างเนียม** ที่พบว่าพนักงานสำนักงานใหญ่ บมจ. ธนาคารกสิกรไทย ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีแรงจูงใจในการทำงานไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของ **พนมพร แสนมีมา** ที่พบว่าระดับศึกษาไม่มีผลต่อ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการสำนักงานเกษตรอำเภอ จังหวัดอุบลราชธานี

ข้อเสนอแนะ

1) ด้านสภาพแวดล้อม

1.1 ควรนำข้อมูลจากการศึกษามาประมวลผล ปรับแผนยุทธวิธีเพื่อให้โครงการดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเร่งประชาสัมพันธ์โครงการ สร้างความเข้าใจในด้านวัตถุประสงค์ และนโยบายของโครงการให้

ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน ในแต่ละปีการศึกษา ด้วยการชี้แจง แจกเอกสารเผยแพร่ ตามโอกาสอันเหมาะสม

1.2 ควรประชาสัมพันธ์ความสำเร็จของโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนตลอดจนอุปสรรคและปัญหาต่างๆ ให้ชุมชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ ขณะเดียวกันควรเปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการอาหารกลางวันด้วย เช่น ให้กรรมการที่ปรึกษาโครงการอาหารกลางวันร่วมกับครู และนักเรียน ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อให้ชุมชนได้เห็นความสำคัญ และประโยชน์ในการจัดอาหารกลางวัน และมองเห็นกระบวนการทำงาน โครงการตามโครงการอาหารอย่างชัดเจน ในส่วนของนักเรียนควรให้ข้อมูล เปรียบเทียบให้เห็นผลดี ในการรับประทานอาหารกลางวันตามโครงการ โดยเน้นเรื่องคุณภาพอาหารทางโภชนาการ การประหยัด ความสะดวกสบาย ตลอดถึงระเบียบวินัยและมารยาทในการรับประทานอาหาร

2) ด้านปัจจัยนำเข้า

2.1 โรงเรียนควรหาวิธีการจัดหางบประมาณจัดสร้างโรงอาหาร โรงครัวให้เป็นสัดส่วนเหมาะสม สะอาด ปลอดภัยจากฝุ่นละอองและมลพิษ

2.2 ครูควรตรวจสอบคุณภาพอาหารก่อนนำมาให้นักเรียนบริโภค เช่น นมพลาสติกจอร์โจร์รี่ที่อาจจะหมดอายุ หรือน้ำเสียอันเนื่องจากการเก็บรักษาไม่ดีพอ จะเป็นผลดีแก่ผู้บริโภค

2.3 ควรให้นักเรียนรู้จักราคาอาหาร จะได้รู้จักประหยัด และลดความสูญเสียอันเกิดจากการรับประทานอาหารเหลือ จะทำให้นักเรียนตระหนักในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด

2.4 ควรดำเนินการฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันโดยเน้นให้บริการ การรักษาความสะอาด กริยามารยาท จะก่อให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร

เอกสารอ้างอิง

เกษียร เตชะพีระ, “ความแปลกแยกและปัญหามนุษยธรรม”, วารสารธรรมศาสตร์, ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 เดือนมิถุนายน : 30–32.

งามตา วนินทานนท์, จิตวิทยาสังคม, กรุงเทพมหานคร : เอ็กเซเพอร์สมิเดีย, 2537.

งานวิเคราะห์นโยบายและแผน, แผนพัฒนา 3 ปี องค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย (พ.ศ.2553 -2555), สำนักปลัด : องค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย, 2552.

จำเนียร จวงตระกูล, การบริหารทรัพยากรมนุษย์เชิงยุทธศาสตร์, กรุงเทพมหานคร : ศูนย์พัฒนาทุนมนุษย์, 2549.

จรัสศรี ทีปรัช, “นานานที่สนะประสบการณ์”, เอกสารการพัฒนาข้าราชการ, กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2545.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช, Good Governance กับการปฏิรูปการศึกษา-การปฏิรูปการเมือง, กรุงเทพมหานคร : สถาบันนโยบายศึกษา, 2541.

- จิตยา สุวรรณชะฎ, ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับพฤติกรรม, กรุงเทพมหานคร : พัฒน บริหารศาสตร์, 2520.
- ทองจุด ชันขาว, องค์ประกอบในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ, กรุงเทพมหานคร : การศึกษานอกโรงเรียน, 2528.
- ธีรยุทธ บุญมี, ธรรมนูญแห่งชาติ ยุทธศาสตร์กัญหายนะประเทศไทย, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สายธาร, 2541.
- นิภา เมธาวีชัย, วิทยาการวิจัย, กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2543.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, การสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทย, กรุงเทพมหานคร : เดือนตุลาคมการพิมพ์, 2542.
- บุญบง ชัยเจริญวัฒน์, รายงานการวิจัยตัวชี้วัดธรรมาภิบาล (Indicators of Good Governance), กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544.
- ปรีชา ช่างขวัญยืน, ปรัชญากับวิถีชีวิต, กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2542.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ, ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย, กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2526.
- ปรัชญา เวสารัชช์, การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อการพัฒนาชนบท, กรุงเทพมหานคร : สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.
- พรชัย รัศมีแพทย์, หลักกฎหมายการปกครองท้องถิ่นไทย ในโครงการส่งเสริมการแต่งตั้ง, พิมพ์ครั้งที่ 4, นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2541.
- มนูญ วงศ์นารี, ความรู้พื้นฐานในการพัฒนาองค์กร, กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒน บริหารศาสตร์, 2519.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, “หลักธรรมาภิบาล”, 2 พฤศจิกายน 2552, <<http://www.stou.ac.th>>.
- ราชบัณฑิตยสถาน, ทัศนคติ, (กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถาน, 2524),
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา, กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2540.
- สุนันทา เลานันท์, การพัฒนาองค์กร, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา, 2531.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, คู่มือการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี, กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2541.
- สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, หลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, กรุงเทพมหานคร : กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2550.
- สำนักคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 120 ตอนที่ 100ก : 15.

สำนักบริหารการทะเบียน, “ข้อมูลจำนวนประชากรและบ้านเป็นรายอำเภอ”, กรุงเทพมหานคร : กรมการปกครอง, 2552,

สงวน สุทธิเลิศอรุณ, จิตวิทยาการศึกษา, กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, 2530.

สงศรี ชมภูวงศ์, การวิจัย, นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2547.

อานันท์ ปันยารชุน, มุมมองนายอานันท์, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2541.

อรพินท์ สพฤกษ์ชัย, การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน, รายงานการประชุมวิชาการประจำปี 2538 ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ซิตี้ จอมเทียน, กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2541.